

## Sökande och antagna till högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå

### Vårtermien 2014

UF0206

*I denna beskrivning redovisas först allmänna uppgifter om undersökningen samt dess syfte och historik. Därefter redovisas undersökningens innehåll och tillförlitlighet samt hur den genomförs och hur man kan ta del av resultaten. Genom att klicka på en rubrik i innehållsförteckningen kommer man direkt till aktuellt avsnitt.*

### Innehållsförteckning

<b>A</b>	<b>Allmänna uppgifter .....</b>	<b>2</b>
A.1	Ämnesområde .....	2
A.2	Statistikområde .....	2
A.3	SOS-klassificering .....	2
A.4	Statistikansvarig .....	2
A.5	Statistikproducent .....	2
A.6	Uppgiftsskyldighet .....	3
A.7	Sekretess och regler för behandling av personuppgifter .....	3
A.8	Gallringsföreskrifter .....	3
A.9	EU-reglering .....	3
A.10	Syfte och historik .....	3
A.11	Statistikanvändning .....	3
A.12	Uppläggning och genomförande .....	4
A.13	Internationell rapportering .....	4
A.14	Planerade förändringar i kommande undersökningar .....	4
<b>B</b>	<b>Kvalitetsdeklaration .....</b>	<b>4</b>
B.0	Inledning .....	4
B.1	Innehåll .....	5
1.1	Statistiska målstorheter .....	5
1.1.1	Objekt och population .....	5
1.1.2	Variabler .....	5
1.1.3	Statistiska mått .....	7
1.1.4	Redovisningsgrupper .....	7
1.1.5	Referenstider .....	7
1.2	Fullständighet .....	7
B.2	Tillförlitlighet .....	7
2.1	Tillförlitlighet totalt .....	7
2.2	Osäkerhetskällor .....	7
2.2.1	Urval .....	7
2.2.2	Ramtäckning .....	7
2.2.3	Mätning .....	8
2.2.4	Svarsbortfall .....	8
2.2.5	Bearbetning .....	8
2.2.6	Modellantaganden .....	9
2.3	Redovisning av osäkerhetsmått .....	9

B.3	Aktualitet .....	9
3.1	Frekvens .....	9
3.2	Framställningstid .....	9
3.3	Punktlighet .....	9
B.4	Jämförbarhet och sammanvändbarhet.....	9
4.1	Jämförbarhet över tiden.....	9
4.2	Jämförbarhet mellan grupper .....	10
4.3	Sammanvändbarhet med annan statistik .....	10
B.5	Tillgänglighet och förståelighet .....	11
5.1	Spridningsformer.....	11
5.2	Presentation .....	11
5.3	Dokumentation .....	11
5.4	Tillgång till primärmaterial .....	11
5.5	Upplysningstjänster.....	11

## A Allmänna uppgifter

### A.1 Ämnesområde

Ämnesområde: Utbildning och forskning

### A.2 Statistikområde

Statistikområde: Högskoleväsende

### A.3 SOS-klassificering

Tillhör (SOS): Ja



För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se Förordningen om den officiella statistiken (2001:100)

### A.4 Statistikansvarig

Myndighet/organisation: Universitetskanslerämbetet  
Postadress: Box 7703 103 95 Stockholm  
Besöksadress:  
Kontaktperson: Annika Pontén  
Telefon: 08-563 087 57  
Telefax: 08-563 088 50  
E-post: fornamn.efternamn@uk-ambetet.se

### A.5 Statistikproducent

Myndighet/organisation: Statistiska centralbyrån  
Postadress: 701 89 Örebro  
Besöksadress: Klostergatan 23, Örebro  
Kontaktperson: Andreas Frodell  
Telefon: 019-17 63 39  
Telefax: 019-17 70 83  
E-post: fornamn.efternamn@scb.se

## **A.6 Uppgiftsskyldighet**

Skyldighet att lämna uppgifter till Universitets- och högskoleregistret gäller enligt SFS 1993:1153 Förordning om redovisning av studier m.m. vid universitet och högskolor.

## **A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter**

*I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204). På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.*

## **A.8 Gallringsföreskrifter**

Gallring sker enligt 3 kap. 8 § SFS 1993:1153 Förordning om redovisning av studier m.m. vid universitet och högskolor. Uppgifter om sökande som inte har antagits till utbildning vid en högskola eller om en sökande har antagits men inte påbörjat sina studier skall gallras efter tio år.

## **A.9 EU-reglering**

Statistiken berörs inte av någon EU-reglering.

## **A.10 Syfte och historik**

Sökandestatistiken syftar till att redovisa statistik som beskriver ansökningar till universitet och högskolor med betoning på personer som inte tidigare varit registrerade för studier där.

Statistiken över sökande och antagna till universitet och högskolor beskriver efterfrågan på och tillströmningen till högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå (tidigare grundutbildning) samt förändringar över tiden. De insamlade uppgifterna kan också användas som underlag för att fastställa urvalsram för enkätundersökningar och möjliggöra specialstudier bl.a. genom sambearbetning med annan statistik.

Statistiken över sökande och antagna har samlats in från och med höstterminen 1995. Uppgifter på individnivå sparas i tio år och därefter gallras materialet.

## **A.11 Statistikanvändning**

Statistiken över sökande och antagna till högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå (tidigare grundutbildning) används för att ge en allsidig statistisk belysning av högskolan, som underlag för planering, uppföljning och utvärdering av utbildningen och som urvalsram för specialundersökningar.

Användare är bl.a. Universitetskanslerämbetet, Utbildningsdepartementet, universitet och högskolor, andra personer som arbetar med planering och utvärdering inom detta område, arbetsmarknadens organisationer, forskare, media och studenter.

## **A.12 Uppläggnings- och genomförande**

Sökandedata avseende våren aktuellt år samlas in av Statistiska centralbyrån (SCB) i januari. Grunddata för statistiken är uppgifter från Universitets- och högskolerådets (UHR:s) samordnade antagningssystem NyA. Antagning utanför UHR ingår inte. Dessutom används uppgifter från *Universitets- och högskoleregistret* samt från *Registret över totalbefolkningen* (RTB). Statistiken är totalräknad.

Lämnade uppgifter granskas, grupperas och kompletteras vid SCB. Uppgifterna sammanställs och lagras fysiskt i flera databaser med samlingsnamnet "Universitets- och högskoleregistret".

När allt material från UHR inkommit och bearbetats framställs statistik över sökande och antagna till högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå. Statistik avseende sökandedata för vårterminen publiceras i Universitetskanslerämbetets *Statistikdatabas om högskolan* i början av april samma år som statistiken avser.

## **A.13 Internationell rapportering**

Ingen internationell rapportering görs.

## **A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar**

Inga förändringar är planerade.

# **B Kvalitetsdeklaration**

## **B.0 Inledning**

SCB deklarerar kvaliteten i statistiken enligt ett kvalitetsbegrepp som består av fem huvudkomponenter:

- (1) **Innehåll**, som framför allt gäller statistikens målstorheter.
- (2) **Tillförlitlighet**, som avser osäkerhetskällor och hur dessa påverkar statistiken.
- (3) **Aktualitet**, som omfattar tidsaspekter som spelar roll för hur väl statistiken beskriver nuläget.
- (4) **Jämförbarhet och sammanvärdbarhet**, som avser möjligheter till jämförelser, över tiden och mellan grupper, samt till att använda statistiken tillsammans med annan statistik.

**(5) Tillgänglighet och förståelighet**, som avser statistikens fysiska tillgänglighet och dess förståelighet.

För mer information om kvalitetsbegreppet för officiell statistik och en mer detaljerad redovisning av innebörden i de fem huvudkomponenterna, se rapporten *Kvalitetsbegrepp och riktlinjer för kvalitetsdeklaration av officiell statistik (MIS2001:1)* i serien *Meddelande i samordningsfrågor för Sveriges officiella statistik*. Publikationen finns på SCB:s webbplats.

## **B.1 Innehåll**

### **1.1 Statistiska målstorheter**

För sökande och antagna till högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå redovisas följande storheter:

- antal sökande
- antal antagna
- antal behöriga förstahandssökande

#### *1.1.1 Objekt och population*

Undersökningens huvudobjektet är personer som sökt till högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå vid universitet och högskolor våren 2014.

Populationen utgörs av samtliga personer som sökt via UHR:s samordnade antagning till högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå. En ansökan definieras med hjälp av personnummer, sökalternativ och universitet/högskola.

#### *1.1.2 Variabler*

Följande variabler är de viktigaste i statistiken över ”Sökande och antagna till högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå”:

#### **Universitet/högskola**

Universitet/högskola som ansökan avser.

#### **Kön**

Kön anges som ”Kvinna” eller ”Man” och härleds från personnumret.

#### **Ålder**

Ålder på den sökande vid årets slut.

#### **Program**

Sammanhållna utbildningar som leder till någon form av examen.

#### **Program för yrkesexamen**

Gruppering av program utifrån den yrkesexamen som programmet leder till.

### **Övriga program**

Program som består av, för en viss högskola, fastställda kombination av kurser. Programmen grupperas efter grundnivå och avancerad nivå samt efter examen och inriktning enligt SUN 2000 (Svensk utbildningsnomenklatur).

### **Kurs**

Ävsnitt med angivet ämnesinnehåll och poängomfattning. Kurs kan läsas fristående eller inom ett program.

### **SUN-inriktning**

Anger utbildningens inriktning. Koden sätts av SCB och följer riktlinjerna enligt SUN 2000.

### **År**

År som ansökan avser.

### **Termin**

Termin som ansökan avser.

### **Prioritet**

Anger i vilken prioritetsordning den sökande väljer en utbildning

Utöver ovanstående variabler finns även följande variabler i registret som ligger till grund för statistiken:

### **Sökalternativ**

Anger starttillfälle, omfattning och typ av program eller kurs. Koden sätts av högskolorna och dess betydelse kan variera över tid.

### **Urvalsresultat**

Urvalsresultat vid antagning dvs. antagen, reserv, struken, ej behörig och inställd.

### **Län**

Hemortslän för den sökande årsskiftet före ansökningstillfället.

### **Kommun**

Hemortskommun för den sökande årsskiftet före ansökningstillfället.

### **Anmälningavgift**

Anger om den sökande är skyldig att betala en anmälningavgift.

### **Studieavgift**

Anger om den sökande är skyldig att betala en studieavgift.

### **Personnummer**

Personnummer eller annan identitet tilldelad av berörd antagningsmyndighet, t.ex. Verket för Högskolservice (VHS) eller Universitets- och högskolerådet (UHR).

### 1.1.3 *Statistiska mått*

I huvudsak redovisas antals- och andelsuppgifter.

### 1.1.4 *Redovisningsgrupper*

Sökande och antagna fördelas efter universitet/högskolor, kön och ålder. Behöriga förstahandssökande fördelas efter universitet/högskolor, kön, ålder och programgrupper.

### 1.1.5 *Referenstider*

Statistiken avser antagningar fram till och med den 8 januari 2014.

## 1.2. **Fullständighet**

Statistiken omfattar uppgifter från UHR:s samordnade antagningssystem NyA. Antagning som sker utanför detta system ingår inte i uppgifterna. Exempelvis ligger några av de konstnärliga utbildningarna utanför detta antagningssystem.

Sökande som saknar ett svenskt personnummer, främst utländska studenter, ingår inte i all redovisning eftersom statistiken fokuserar på intresset för högskolestudier hos den svenska befolkningen.

## B.2 **Tillförlitlighet**

### 2.1 **Tillförlitlighet totalt**

Statistiken som baseras på uppgifter från UHR:s samordnade system för antagning till högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå har allmänt sett god kvalitet. Bland osäkerhetskällorna är ramtäckning den största osäkerhetskällan även om den bedöms vara tämligen liten.

### 2.2 **Osäkerhetskällor**

#### 2.2.1 *Urval*

All statistik är totalräknad och därmed inte påverkad av urvalsfel.

#### 2.2.2 *Ramtäckning*

Rampopulationen definieras av samtliga sökande och antagna via UHR:s samordnade antagning till högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå vid universitet och högskolor.

Ingen känd övertäckning förekommer. Undertäckning förekommer genom att viss antagning till högskoleutbildning sker manuellt genom särskilda antagningsprov eller på annat sätt utanför UHR:s antagningssystem och från vilket rapportering sker. Några konstnärliga utbildningar ligger exempelvis utanför

detta antagningssystem. Rapportering till SCB sker i januari, efter andra antagningsomgången. Det kan även förekomma antagning efter rapporteringen till SCB men dessa antagningar rapporteras alltså inte in till SCB. Att statistiken publiceras så snart som möjligt har prioriterats före att få med den efterantagning som görs. Ingen mätning av täckningsfelen har gjorts. Omfattningen bedöms dock vara tämligen liten.

### 2.2.3 Mätning

Sökandedata avseende våren aktuellt år samlas in av SCB i januari efter andra antagningsomgången. Grunddata för statistiken är uppgifter från Universitets- och högskolerådets (UHR:s) samordnade antagningssystem. Uppgifterna inhämtas via filöverföring från ovan nämnda system. SCB använder källregistrens värden. Mätkvaliteten är därför densamma som i respektive källregister.

### 2.2.4 Svartsbortfall

Svartsbortfall, vanligen förkortat till bortfall, uppstår när värdet på en eller flera variabler i en undersökning inte kan hämtas in. Saknas alla värden för ett undersökningsobjekt (t.ex. person, företag, kommun osv.) är det frågan om *objektsbortfall*; saknas enbart vissa värden, handlar det om *partiellt bortfall*.

För statistiken över sökande och antagna till högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå finns inget känt *objektsbortfall*.

*Partiellt bortfall* finns pga. att fel kan förekomma i högskolornas material, t.ex. felaktiga personnummer. På grund av detta förekommer partiellt bortfall för variablerna län och kommun. Ingen mätning har gjorts av det partiella bortfallet men omfattningen bedöms som liten.

### 2.2.5 Bearbetning

De uppgifter om sökande och antagna som redovisas bygger helt på det maskinella antagningssystemet varifrån uppgifterna hämtats.

Granskning sker i form av viss personnummerrättning, kontroll och rättning av ortkoder. Vid SCB förekommer ingen manuell kodning eller dataregistrering utöver den gruppering av yrkesexamensprogram som görs, samt indelningen av program enligt Svensk utbildningsnomenklatur (SUN 2000). Grupperingen av programmen är inte alltid entydig eftersom det för vissa utbildningar inte tydligt anges vilken examen och examensinriktning den studerande kommer att få.

När allt är granskat och grupperat görs en samkörning med *Registret över totalbefolkningen* (RTB) för att hämta uppgift om den sökandes hemortslän och -kommun. För personer som inte är folkbokförda i Sverige saknas uppgift om hemortslän och -kommun. Uppgifterna från RTB används utan att dessa granskas ytterligare. Uppgifterna från RTB bedöms hålla mycket hög kvalitet.



### 2.2.6 Modellantaganden

Antagning som sker efter rapportering till SCB ingår inte i redovisningen. Aktualiteten bedöms viktigare än att vänta och få med även dessa antagningar. Efterantagningen bedöms inte påverka materialet i så stor utsträckning och därför har statistikens aktualitet prioriterats.

## 2.3 Redovisning av osäkerhetsmått

Osäkerhetsmått för slumpmässiga urvalsfel (vanligen 95-procentiga konfidensintervall) beräknas inte eftersom det är en totalräknad undersökning. Inte heller några andra osäkerhetsmått beräknas.

## B.3 Aktualitet

### 3.1 Frekvens

Uppgifter samlas in terminsvis. Statistiken publiceras på Universitetskanslerämbetets webbplats en gång per termin i *Statistikdatabas om högskolan*. På SCB:s webbplats publiceras endast höstterminens statistik, en gång per år.

### 3.2 Framställningstid

Det tar ca 3 månader från referenstidpunkten till att statistiken publiceras.

### 3.3 Punktlighet

Publicering sker enligt publiceringsplanen för serien Sveriges officiella statistik och annan statlig statistik. Universitetskanslerämbetet publicerar information i *Statistikdatabas om högskolan* på sin webbplats.

## B.4 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

### 4.1 Jämförbarhet över tiden

För varje år har nya högskolor anslutits till de antagningssystem som finns, vilket gör det svårt med jämförelser över en längre tid. Under 90-talet har de flesta vårdhögskolor upphört och införlivats med statliga högskolor.

Sedan höstterminen 1977, har uppgifter om sökande och antagna via det samordnade antagningssystemet publicerats varje termin, av dåvarande *Universitets- och högskoleämbetet* (UHÄ) i serien UHÄ-rapporter och senare av *Verket för högskoleservice* (VHS) i serien VHS. Uppgifterna har under vissa perioder även inkluderat uppgifter om sökande via lokal antagning. Dock har det inte gjorts någon nettoräkning mellan de olika systemen, vilket innebär att samma sökande kan förekomma flera gånger.

Från och med våren 2007 har i stort sett all antagning till högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå skett via VHS:s (fr.o.m.2013 UHR:s) samordnade

antagningssystem NyA. Tidigare terminer gjordes även antagning via högskolornas lokala system för antagning (LANT) men från och med våren 2007 har NyA ersatt LANT.

Den första juli 2007 infördes en ny utbildnings- och examensstruktur som ett led i Sveriges arbete med att anpassa den högre utbildningen till arbetet i Bologna-processen. Enligt den nya strukturen delas all högre utbildning in i tre nivåer:

- Grundnivå
- Avancerad nivå
- Forskarnivå

Varje nivå förutsätter och bygger på att studenten har utbildning på tidigare nivå(er). Den nya indelningen medför att kurser och examina kan hänföras till en viss nivå. Examina på grundnivå och avancerad nivå delades in i generella examina, konstnärliga examina och yrkesexamina. Även ett nytt poängsystem och en till viss del ny examensordning med nya examensmål har införts.

#### **4.2 Jämförbarhet mellan grupper**

Eftersom inte alla konstnärliga högskolor och/eller utbildningar ingår i statistiken påverkar det jämförbarheten mellan dessa högskolor/utbildningar.

Grupperingen av programmen är inte alltid entydig eftersom vissa utbildningar kan leda till flera examensinriktningar.

#### **4.3 Samanvändbarhet med annan statistik**

Inom högskoleområdet publiceras officiell statistik över studenter och examina på grundnivå och avancerad nivå. Det innebär att det går att jämföra t.ex. antalet sökande och antagna till ett visst lärosäte med antalet som börjar studera där och som tar examen. Vidare publiceras statistik över doktorander och examina i högskoleutbildning på forskarnivå samt för personal vid universitet och högskolor. De publicerade uppgifterna för studenter och examen avser dock läsår och uppgifterna för forskarnivå och högskolans personal avser kalenderår.

Uppgifterna om sökande och antagna till högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå ingår i Universitets- och högskoleregistret som är ett totalräknat individbaserat register. Därmed finns goda möjligheter att sambearbeta med andra register. Samanvändbarheten är hög.

Utbildningarna är grupperade enligt SUN 2000 (Svensk utbildningsnomenklatur) som i sin tur är anpassad till den internationella standarden för utbildningsklassificering (ISCED 97) för att möjliggöra internationella jämförelser.

## **B.5 Tillgänglighet och förståelighet**

### **5.1 Spridningsformer**

Statistik om sökande och antagna till universitet och högskolor publiceras i *Statistikdatabas om högskolan* på Universitetskanslerämbetets webbplats, [www.uk-ambetet.se](http://www.uk-ambetet.se). Statistiken för höstterminen publiceras även på SCB:s webbplats, [www.scb.se/uf0206](http://www.scb.se/uf0206).

### **5.2 Presentation**

Statistiken presenteras som uppgifter i *Statistikdatabas om högskolan* på Universitetskanslersämbetets webbplats där användaren själv kan utforma tabellerna. Statistik avseende hösttermin presenteras även som färdigutformade tabeller på SCB:s webbplats men också i form av diagram och tabeller med analyserande och kommenterande text i publikationsserien *Statistiska meddelanden UF 46*.

### **5.3 Dokumentation**

Statistikens kvalitet beskrivs i innevarande dokument, *Beskrivning av statistiken (BaS)*. Detaljerad information om mikrodata finns beskrivet i *Dokumentation av mikrodata (MetaPlus)*. Samtliga dokumentationer är tillgängliga på SCB:s webbplats, [www.scb.se/uf0206](http://www.scb.se/uf0206).

### **5.4 Tillgång till primärmaterial**

Statistikanvändare kan få specialbearbetningar gjorda. Forskare m.fl. kan, efter speciell prövning, få tillgång till avidentifierat primärmaterial.

### **5.5 Upplysningstjänster**

SCB: Margareta Södergren, tfn 019-17 63 02, Enheten för statistik om utbildning och arbete  
e-post: [fornamn.efternamn@scb.se](mailto:fornamn.efternamn@scb.se) eller [hogskolestatistik@scb.se](mailto:hogskolestatistik@scb.se).

Universitetskanslerämbetet: Staffan Nilsson, tfn 08-563 087 56, Analysavdelningen  
e-post: [fornamn.efternamn@uk-ambetet.se](mailto:fornamn.efternamn@uk-ambetet.se) eller [analys@uk-ambetet.se](mailto:analys@uk-ambetet.se).